

Cyngor Sir CEREDIGION

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Cydlynu Trosolwg a Chraffu
DYDDIAD:	15 Medi 2021
LLEOLIAD:	O bell drwy gynhadledd fideo
TEITL:	Adroddiad ar ddefnydd y Cyngor o Ddeddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 ('RIPA')
DIBEN YR ADRODDIAD:	Gwybodaeth ac Argymhelliad
Y RHESWM PAM FOD Y PWYLLGOR CRAFFU WEDI GOFYN AM YR WYBODAETH:	Er mwyn cynnal ei adolygiad chwe misol o ddefnydd y Cyngor o RIPA, ystyried a yw RIPA'n cael ei defnyddio'n unol â Pholisi Corfforaethol a Dogfen Weithdrefnau RIPA RHAN II Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig, Ffynonellau Cuddwybodaeth Ddynol a Data Cyfathrebu'r Cyngor, sicrhau cydymffurfiaeth ag argymhellion Swyddfa'r Comisiynydd Pwerau Ymchwilio (IPCO), ystyried newidiadau i Bolisi RIPA'r Cyngor ac ystyried Polisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA drafft y Cyngor.

CEFNDIR:

Daethpwyd ag adroddiad gerbron y Pwyllgor ddiwethaf ar 20 Ionawr 2021 (gweler adroddiad Ionawr 2021 gyda'r Polisi RIPA drafft wedi'i atodi ar

<https://www.ceredigion.gov.uk/your-council/councillors-committees/committees/coordinating/?year=2021&date=20%2F01%2F2021>).

Monitro gan Aelodau

Rôl y Pwyllgor Cydlynu Trosolwg a Chraffu yw adolygu defnydd y Cyngor o RIPA ac ystyried adroddiadau mewnol ar y defnydd o RIPA i sicrhau ei bod yn cael ei defnyddio'n gyson â Pholisi'r Cyngor, ac na ddylai Aelodau gymryd rhan wrth wneud penderfyniadau ar awdurdodiadau penodol. Argymhellodd Cod Ymarfer y Swyddfa Gartref y dylid cynnal adolygiadau o'r fath bob chwarter o leiaf.

Y SEFYLLFA BRESENNOL

1) Gweithgarwch RIPA

Ni fu unrhyw weithgarwch RIPA gan unrhyw un o wasanaethau'r Cyngor rhwng 1 Rhagfyr 2020 a 12 Awst 2021. Mae Swyddogion Awdurdodi wedi cadarnhau nad ydynt wedi ystyried unrhyw geisiadau RIPA yn ystod y cyfnod hwn.

2) Mesurau diogelu trin a chadw data

Fel y cadarnhawyd yn Adroddiad Pwyllgor 20 Ionawr 2021 (gweler uchod), wrth ystyried llythyr gan IPCO o fis Ebrill 2020 yn ymwneud â sicrhau mesurau diogelu wrth drin a chadw data, mae adolygiad yn mynd rhagddo sy'n ymwneud â gweithdrefnau storio, cadw a gwaredu, er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion IPCO, ac yn benodol er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â Pholisi Rheoli Gwybodaeth a Chofnodion y Cyngor: <https://cerinet.ceredigion.gov.uk/media/2725/information-and-records-management-policy-v20.pdf>

Mae archwiliad data gan y Gwasanaeth Rheoli Gwybodaeth ac Archifau hefyd yn mynd rhagddo, a bydd y canlyniadau'n cael eu defnyddio i helpu i ddatblygu Atodlen Gadw Gorfforaethol a fydd yn cynnwys manylion y Gwasanaethau Corfforaethol sy'n defnyddio RIPA. Mae'r archwiliad data yn cael ei gynnal dros gyfnod o 4 mis rhwng mis Awst a mis Tachwedd 2021, mae hyfforddiant staff ar gyfer Swyddogion perthnasol yn cael ei ddarparu yn ystod mis Awst 2021 ac mae dogfen ganllaw ar yr Archwiliad Data hefyd wedi'i pharatoi.

3) Polisi a Gweithdrefnau RIPA Corfforaethol

Fel y nodwyd uchod, cyflwynwyd Polisi RIPA drafft (gyda 'newidiadau wedi'u holrhain' yn tynnu sylw at ddiwygiadau arfaethedig) i'r Pwyllgor ar 20 Ionawr 2021. Ers hynny, mae'r Polisi RIPA wedi'i ddiweddarau ymhellach i gyfeirio at y gofynion sydd wedi'u cynnwys mewn llythyr gan IPCO o fis Ebrill 2020 (gweler **Atodiad 3**) sy'n ymwneud â sicrhau mesurau diogelu wrth drin a chadw data.

Mae manylion y diwygiadau arfaethedig i'r Polisi, a wnaed gan ystyried y llythyr gan IPCO ac argymhellion gan ddarparwyr hyfforddiant a'r Rhwydwaith Gwrth-dwyll Cenedlaethol (NAFN), wedi'u cynnwys yn fersiwn ddiwygiedig Polisi Corfforaethol a Dogfen Weithdrefnau RIPA (gweler **Atodiad 1**).

Ystyriwyd hefyd ei bod yn angenrheidiol, oherwydd y newidiadau sylweddol mewn deddfwriaeth a Chodau perthnasol cysylltiedig, i adolygu fformat y Polisi RIPA. Rhestrir y prif newidiadau a wnaed isod:

- a) Ailstrwythuro'r Polisi RIPA drwy grwpio'r adrannau perthnasol sy'n ymwneud â Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig, Ffynhonnell Cuddwybodaeth Ddynol a Data Cyfathrebu yn thematig er hwylustod, fel a ganlyn:

Datganiad Polisi'r Cyngor

Rhan 1 – Cyflwyniad i'r wylidwriaeth a reoleiddir gan Bennod 2 o RIPA

Rhan 2 – Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig

Rhan 3 – Ffynhonnell Cuddwybodaeth Ddynol

Rhan 4 – Cofnodion, Trin Data, Mesurau Diogelu wrth Gadw Data, Gwallau a Chwynion

Rhan 5 – Data Cyfathrebu

Rhan 6 – Gwyliadwriaeth nad yw'n cael ei rheoleiddio gan RIPA

Atodiad 1 – Deddfwriaeth berthnasol

- b) Diweddarau cyfeiriadau at y Codau a'r deddfwriaethau perthnasol

- c) Cynnwys cyfeiriad at Bolisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA newydd y Cyngor (**Atodiad 2**) a symud canllawiau perthnasol o'r Polisi RIPA i'r Polisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA;
- d) Cynnwys cyfeiriad at y wybodaeth y gofynnwyd amdani gan Swyddogion ynglŷn â Gwyliadwriaeth Gudd, y Cyfryngau Cymdeithasol a Phersona ar-lein, cofnod o'r wybodaeth a'r weithdrefn ar gyfer darparu gwybodaeth;
- e) Diweddarau manylion Swyddogion perthnasol, gan gynnwys manylion y Swyddog Awdurdodi a'r Swyddog ar Reng Gymeradwy;
- f) Dileu'r ffurflenni, cadw'r ffurflenni sampl fel dogfennau ar wahân a diweddarau'r canllawiau yn y ffurflenni sampl. Diweddariad i nodi bod ffurflenni ar gael ar CeriNet, sef mewnrwyd y Cyngor, a gan yr Uwch Swyddog Cyfrifol/cynrychiolydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol (Swyddog Llywodraethu);
- g) Diweddarau'r pwynt cyswllt ar gyfer gweithdrefnau/canllawiau perthnasol e.e. cyfeiriad at yr Uwch Swyddog Cyfrifol a Chynrychiolydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol;
- h) Diweddarau'r cyfeiriad at yr Uwch Swyddog Cyfrifol ar gyfer Data Cyfathrebu – Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu/Swyddog Monitro;
- i) Datblygu Rhan 4 - cofnodion, trin data, mesurau diogelu wrth gadw data, gwallau a chwynion, gan gynnwys cyfeiriad at y gofrestr ganolog o awdurdodiadau;
- j) Diweddarau'r Adran ar Ddata Cyfathrebu (Rhan 5) ymhellach i gynnwys cyngor gan y Rhwydwaith Gwrth-dwyll Cenedlaethol (NAFN) e.e. pwyslais ar rôl Un Pwynt Cyswllt NAFN; a
- k) Newidiadau mewn arddull a fformatio.

4) Polisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA a defnyddio'r rhyngwyd a'r cyfryngau cymdeithasol

Ymdriniwyd â defnyddio'r rhyngwyd a'r cyfryngau cymdeithasol yn gynhwysfawr yn y Polisi RIPA (gweler **Atodiad 1**). Mae adran ychwanegol wedi'i hychwanegu sy'n ymwneud â phersona ar-lein neu ffugenwau.

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw wasanaethau sy'n ymgymryd â gwyliadwriaeth agored neu gudd gan ddefnyddio persona/ffugenwau. Mae sawl proffil agored yn cael eu defnyddio at ddibenion cyfathrebu ar lwyfannau cyfryngau cymdeithasol.

Ystyriwyd bod angen drafftio Polisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA ar y defnydd o gyfryngau cymdeithasol mewn gwyliadwriaeth fel dogfen annibynnol.

Mae'r Polisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA drafft wedi'i atodi (gweler **Atodiad 2**). Mae hon yn ddogfen ar wahân i'w darllen ar y cyd â'r Polisi RIPA ac mae'n cynnwys:

- Eglurhad o dermau, gan gynnwys Gwyliadwriaeth ('agored' a 'chudd') a'r Cyfryngau Cymdeithasol
- Gwybodaeth am Osodiadau Preifatrwydd;
- Manylion Gweithdrefnau Gwyliadwriaeth (gan gynnwys senarios enghreifftiol);
- Manylion am Gofnodi Gwybodaeth, Mesurau Diogelu wrth Drin a Chadw Data; a
- Rhestr o ddeddfwriaethau, codau ymarfer, polisïau a chanllawiau perthnasol.

Cadarnhawyd canlyniad arolygiad diwethaf IPCO ar 30 Awst 2019 i'r Pwyllgor ar 14 Tachwedd 2019

(http://www.ceredigion.gov.uk/cpd/Democratic_Services_Meetings_Public/PapurC.Enclosure_C.14.11.2019.pdf). Nododd IPCO:

'Mae gwyllo presenoldeb rhywun ar-lein – yn gudd ac mewn modd systematig a rheolaidd – yn gallu codi ystyriaethau preifatrwydd ac felly byddai angen ystyried cael awdurdodiad RIPA.'

Defnyddio persona ar-lein:

Y canllawiau allweddol gan IPCO yw os caniateir i ffugenwau/persona ar-lein gael eu defnyddio'n gorfforaethol, bydd angen enwebu person penodol i gynnal cofrestr o'r ffugenwau, gan gynnwys manylion y gwasanaethau a'r unigolion sy'n gallu eu defnyddio/eu cymeradwyo. Dylid gwirio unrhyw ddefnydd o'r fath yn rheolaidd, gan gynnwys adolygu pa safleoedd ar y cyfryngau yr ymwelwyd â nhw, pryd, i ba ddiben, a beth a wnaed â'r cynnyrch a ddaeth yn sgil hynny.

Anfonwyd e-bost gan Uwch Swyddog Cyfrifol y Cyngor ar gyfer RIPA at wasanaethau perthnasol yn cadarnhau gofynion y dyfodol, yn unol ag argymhellion IPCO (gweler hefyd lythyr yn cynnwys argymhellion IPCO o fis Ebrill 2020 yn **Atodiad 3**), yn ogystal â'r canlynol:

- a) y gofyniad i ddilyn gweithdrefnau'r Polisi RIPA (gan gynnwys y gofyniad i Swyddogion ystyried a oes angen Awdurdodiad RIPA, llenwi'r ffurflen/ffurflenni priodol a chael yr Awdurdodiad perthnasol); ac
- b) yr angen i fonitro gwyladwriaeth gudd ar-lein/ar y cyfryngau cymdeithasol yn effeithiol, pan fydd y wyladwriaeth honno'n debygol o gaffael gwybodaeth breifat unigolyn (p'un a yw'r wyladwriaeth gudd yn wyladwriaeth RIPA neu'n wyladwriaeth nad yw'n cael ei rheoleiddio gan RIPA)

Y gofynion yw, o 1 Gorffennaf 2021, bydd yn ofynnol i bob Gwasanaeth perthnasol wneud y canlynol:

1. Cofnodi gwybodaeth/data perthnasol;
2. Nodi Swyddog Dynodedig yn y Gwasanaeth i gasglu'r wybodaeth;
3. Darparu'r data hwn i'r Swyddog Dynodedig; a
4. Bydd y Swyddog Dynodedig yn darparu'r wybodaeth hon i'r Uwch Swyddog Cyfrifol neu Gynrychiolydd yr Uwch Swyddog Cyfrifol bob 4 mis.

Mae'r Wybodaeth am Wyladwriaeth Gudd, Cyfryngau Cymdeithasol a Phersona Ar-lein y gofynnwyd amdani gan Swyddogion hefyd wedi'i chynnwys ym Mholisi RIPA'r Cyngor.

Bydd y cais cyntaf am wybodaeth/data, ar gyfer y cyfnod 1 Gorffennaf 2021-31 Hydref 2021, yn cael ei wneud ar 1 Tachwedd 2021.

5) Hyfforddiant

Ar 9 Chwefror, cynigiwyd Gweithdy Hyfforddi 1/2 diwrnod cynhwysfawr o bell ar RIPA i Swyddogion perthnasol (25 yn bresennol), a ddarparwyd gan ddarparwyr allanol ac a oedd yn cynnwys hyfforddiant ar y canlynol:

- Deddfwriaeth RIPA;
- Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig a defnyddio Ffynhonnell Cuddwybodaeth Ddynol;
- Cadw Gwyliadwriaeth ar Gyflogai;
- Gwyliadwriaeth/Monitro;
- Materion Hawliau Dynol;
- Ymyrraeth Anuniongyrchol a chymesuredd;
- Y ffurflenni a'r ceisiadau;
- Cyfryngau Cymdeithasol

Mae'r holl Swyddogion Awdurdodi (gweler 6)(a) isod) wedi mynychu Hyfforddiant RIPA yn ddiweddar ac mae hyfforddiant pellach hefyd yn cael ei gynig. Mae hyfforddiant hefyd yn cael ei gynig i'r Prif Swyddog Awdurdodi (gweler 6)(b) isod).

6) Swyddogion Awdurdodi/Swyddogion ar Reng Gymeradwy

(a) Dyma'r Swyddogion Awdurdodi presennol ar gyfer Gwyliadwriaeth Gyfeiriedig, awdurdodiadau Ffynhonnell Cuddwybodaeth Ddynol ac awdurdodiadau nad ydynt yn cael eu rheoleiddio gan RIPA:

- Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Polisi, Perfformiad, a Diogelu'r Cyhoedd;
- Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Pobl a Threfniadaeth;
- Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol a Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Porth Cynnal

(b) Y Prif Weithredwr yw'r Swyddog Awdurdodi i roi awdurdodiadau mewn perthynas â gwybodaeth gyfrinachol neu freintiedig, sy'n ymwneud â ffilmio unrhyw Aelod Etholedig, Cyfarwyddwr Corfforaethol neu Swyddog Arweiniol Corfforaethol yn gudd, neu sy'n ymwneud â chadw gwyliadwriaeth ar bobl ifanc neu bobl sy'n agored i niwed.

(c) Y Swyddog ar Reng Gymeradwy presennol ar gyfer Data Cyfathrebu yw:

1. Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd;

Y dirprwyon amgen (os nad yw'r Swyddog ar Reng Gymeradwy yn 1. uchod ar gael) yw:

- Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Pobl a Threfniadaeth; a
- Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Porth Cynnal.

A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Na

Os na, nodwch pam

Crynodeb: *Darperir yr adroddiad hwn at ddibenion gwybodaeth ac nid yw'n cynrychioli newid mewn polisi na strategaeth*

**LLESIANT
CENEDLAETHAU'R
DYFODOL:**

Hirdymor:

Cynllunio hirdymor sy'n cydymffurfio â gofynion statudol a datblygiad polisiâu hirdymor er budd staff a'r Awdurdod Lleol. Ystyriaeth i atebolrwydd a nodau llesiant (e.e. Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang – gwelliannau i lesiant economaidd/ cymdeithasol, a chymuned gydlynus – cymuned ddiogel gyda chysylltiadau da) a buddiannau cael Polisi RIPA a Pholisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA cadarn ar gyfer staff;

Integreiddio:

Mae'r diwygiadau'n ystyried newidiadau i ddeddfwriaeth a chanllawiau

Cydweithio:

Cysylltu â darparwyr hyfforddiant.

Cynnwys:

Sicrhau bod pob gweithiwr yn cael mynediad at Bolisi RIPA a Pholisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA'r Cyngor, a sicrhau bod y sefydliad yn gweithredu mewn ffordd glir ac agored.

Atal:

Sicrhau bod y Polisi RIPA yn parhau i gael ei ddiweddarau ac yn parhau i fod yn addas i'r diben, a chymeradwyo Polisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA'r Cyngor i sicrhau bod rheolau a chanllawiau priodol ar waith i Swyddogion.

ARGYMHELLION:

Bod y Pwyllgor yn gwneud y canlynol:

- 1) Nodi cynnwys yr Adroddiad;
- 2) Nodi na fu unrhyw weithgarwch RIPA gan unrhyw un o wasanaethau'r Cyngor rhwng 1 Rhagfyr 2020 a 12 Awst 2021; a
- 3) Nodi cynnwys fersiwn ddiwygiedig ddrafft y Polisi Corfforaethol a Dogfen Weithdrefnau RIPA (**Atodiad 1**) a'r Polisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA drafft (**Atodiad 2**), ac yn argymhell bod y Cyngor yn cymeradwyo'r dogfennau hyn.

Y RHESWM DROS YR ARGYMHELLION:

Mae'r argymhellion yn angenrheidiol i adlewyrchu newidiadau i'r canllawiau statudol a'r ddeddfwriaeth, a gofynion rheoleiddwyr.

1. POLISI:

Hyrwyddo llesiant dinasyddion Ceredigion a'i hyrwyddo fel lle y gall pobl fyw ynddo mewn amgylchedd diogel o ansawdd uchel.

2. CYLLIDEB:

Dim cyfyngiadau cyllidebol.

3. DEDDF HAWLIAU DYNOL:

Yn cydymffurfio

4. STATUDOL

- 1) Deddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwilio 2000 ('RIPA')

2) Cod Ymarfer Diwygiedig Gwyladwriaeth Gudd ac Ymyrryd ag Eiddo 2018
(Cod Ymarfer)

ATODIADAU:

- **Atodiad 1**- Fersiwn ddiwygiedig Polisi Corfforaethol a Dogfen Weithdrefnau RIPA
- **Atodiad 2** - Polisi Cyfryngau Cymdeithasol RIPA drafft;
- **Atodiad 3** –Y llythyr gan IPCO o fis Ebrill 2020

Enw Cyswllt: Elin Prysor
Swydd: Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Gwasanaethau Cyfreithiol
a Llywodraethu (a Swyddog Monitro)
Dyddiad yr Adroddiad: 12 Awst 2021
Acronymau: Amherthnasol